

JAN LAUWERS & NEEDCOMPANY

Begin the Beguine

Photo Marc Gigot

Productie Humain trop humain – CDN Montpellier
Her-creatie van een productie van Burgtheater (Wenen) & Needcompany, maart 2014.
Met de steun van de Vlaamse overheid.

Begin the Beguine is de laatste tekst die de legendarische cineast John Cassavetes schreef voor zijn dood, voor Peter Falk en Ben Gazzara. Deze donkerzwarte schitterende allegorie over liefde en dood, Eros en Thanatos, genoemd naar de evergreen van Cole Porter, geraakte nooit verder dan de voorbereidingsfase. De tekst werd nooit opgevoerd.

De voorstelling is het resultaat van een unieke samenwerking tussen Faces Distribution Corporation en Needcompany. De Duitse uitgever S. Fischer Verlag vroeg Jan Lauwers de encensering van dit meesterwerk meer dan 25 jaar na datum op zich te nemen. De eerste versie werd gerealiseerd in 2014 i.s.m. het Burgtheater te Wenen. hTh – CDN Montpellier nodigde Jan Lauwers uit een tweede versie te maken met Spaanstalige acteurs van hTh. Gonzalo Cunill en Juan Navarro gaan de confrontatie aan met Needcompany-leden Romy Louise Lauwers en Inge Van Bruystegem.

Een appartement aan het einde van een kustweg. Met zicht op zee, ondanks de bedekte ramen. Ze zijn zonet ingetrokken, misschien voor altijd, misschien slechts voor het weekend: Gito Spaiano en Morris Wine. Beide mannen in hun laatste ademtocht zitten op één of andere manier gevangen. Gevangen in hun vriendschap en in hun leven. Ze willen zich voor een laatste keer nog eens goed laten gaan. Daarom bestellen ze vrouwen - prostituées en showgirls - in hun donkere slaapkamer. Ze wachten en filosoferen. Gito is uit op seks, Morris is op zoek naar gevoel en steeds ongrijpbare liefde. Echter: "Indien zwart slechts de afwezigheid van licht is, dan is liefde tenminste een deuropening."

"John Cassavetes is een van de meest interessante kunstenaars die ik ken. Zijn humane benadering van kunst had en heeft een belangrijke invloed op mij. In zijn 'beelden' is hij niet enkel diepmenselijk, maar ook zeer autonoom. Cassavetes is een van de zeldzame waarachtige mentoren in mijn leven. – Jan Lauwers

Photo Marc Gigot

Tekst

John Cassavetes

Regie

Jan Lauwers

Met

Gonzalo Cunill, Juan Navarro, Romy Louise Lauwers en Inge Van Bruystegem

Productie

Humain trop humain – CDN Montpellier

Her-creatie van een productie van Burgtheater (Wenen) & Needcompany, maart 2014.

Met de steun van de Vlaamse overheid.

+/- 2u

Voorstelling in het Spaans, Frans en Engels, ondertiteld

Photo Marc Gigot

Gesprek met Jan Lauwers

Jan, kan je ons vertellen over je kennismaking met deze late tekst van John Cassavetes? Hoe heb je deze tekst te pakken gekregen en welke elementen hebben je doen beslissen om deze tekst naar het theater te brengen?

John Cassavetes is een van meest interessante artiesten die ik ken. Zijn menselijke aanpak van kunst heeft altijd een grote invloed op mij gehad en zal dat blijven doen. In zijn "beelden" is hij niet enkel "menselijk" maar ook erg autonoom. Cassavetes is een van de weinige echte mentoren in mijn leven. Toen ik van de Faces Distribution Corporation de kans kreeg om de wereldpremière van deze laatste tekst te enceneren, was ik erg ontroerd. Tal van theaterregisseurs herwerkten al films van Cassavetes voor het theater. Maar dat doet er niet toe. Cassavetes heeft 'Begin the Beguine' nooit kunnen realiseren. Het voelt alsof ik de missie gekregen heb om zo hommage te brengen aan deze grote meester.

Gonzalo Cunill is een oude bekende in je oeuvre en voor deze productie laat je ook je eigen dochter Romy Louise Lauwers meespelen. Ook al is 'Begin the Beguine' geen productie met de gebruikelijke cast van Needcompany, toch blijf je teruggrijpen naar werkrelaties die enorm investeren in een gedeelde intimiteit. Is dit belangrijk om deze ware "huis clos" van Cassavetes te bevolken? Mijn werk voor het theater vloeit altijd voort uit de samenwerking met de acteurs. Ik heb al verschillende producties gecreëerd met Gonzalo Cunill, de meest verankerde acteur die ik ken. Het duo Gonzalo en Juan vraagt een volledig verschillende aanpak! Voeg daar Inge en Romy bij, twee vrij radicale speelsters en als regisseur heb ik een godsgeschenk in handen. Op zulke momenten werk ik steeds op een zeer intuïtieve manier. Met deze mensen, alle vier formidabele strijders voor de vrijheid, heb ik geen schrik om te mislukken. Ik ben benieuwd om te weten wat deze obscure tekst echt betekent, soms strontvervelend en vol amorele valse schijn, dan weer tot tranens toe mooi en ontroerend diepzinnig.

Zowel Rodrigo als Cassavetes of ikzelf zijn theaterauteurs die sinds lang voor dezelfde personen schrijven. Dat laat toe om dieper te gaan, om meer radicale posities in te nemen, enz. Het is echt zonde dat het concept van het ensemble zo in de vergeetput verzeild is geraakt.

Naast dit vrij karikaturale beeld dat het stuk op het eerste gezicht schetst (mannen en vrouwen in een erg machogerichte omgang), welke menselijke waarheden brengt John Cassavetes volgens u ter sprake in deze tekst?

Wanneer Rodrigo me vroeg om dit werk te realiseren voor hTh, wist ik dat het een goede zaak was. De "h" in de naam van het theater staat ook in het credo van Needcompany. Deze komedie, zwart als de nacht, kan niet overleven zonder humor als wapen in te zetten.

Jouw werk steunt sinds jaar en dag op de groei en de muzikaliteit van de verschillende talen die tegelijkertijd opgevoerd worden op scène. Je had het stuk al gecreëerd in het Duits. In Montpellier zullen we een Spaanse adaptatie van deze Engelse tekst zien met wat Frans erin. Wat zoek je in deze talenclash? Hun plasticiteit? Verschillende manieren om naar de realiteit te verwijzen? Of ook een manier om de realiteit af te zwakken, haar te verhullen om de zwakke plekken naar boven te brengen?

De taal! Wat een oeverloos geleuter over de taal en het multiculturalisme! Wat een tijdverlies! Het falen van de taal in het theater, hoe mooi toch. Zoals het deugd doet om de weg te vragen in vreemde oorden met grote gebaren erbij om dan toch nog verloren te lopen! We spelen 'Begin the Beguine' in een Frans theater, in het Spaans, in het Frans en het Engels. Een stuk geschreven in het Amerikaans door een geniale Griek die nergens voor terugdeinsde; gespeeld door een Spanjaard, een Argentijn en twee fantastische vrouwen die uit een verdeeld land komen. Wat een feest!

Gesprek hTh, 2016

John Cassavetes

John Cassavetes, zoon van een Griekse zakenman, stopt al snel met zijn studies om zich in te schrijven aan de American Academy Of Dramatic Arts. In het begin van de jaren '50 werkt hij als televisieacteur en in 1957 richt hij in New York een vervolmakingsatelier voor acteurs op. Hij neemt een improvisatie-oefening op in 16 mm die hij financiert door een oproep te doen voor een lening in een televisie-uitzending.

In 1955 start de carrière van John Cassavetes als filmacteur met "The night Holds Terror" van Andrew L. Stone. Hij neemt film na film op ('Crime in the streets', 1956, van Don Siegel; 'Edge of the city, 1957, van Martin Ritt; 'Saddle in the Wind', 1958, van Robert Parrish) alvorens aan de andere kant van de camera plaats te nemen. In 1960 regisseert hij 'Shadows'. Het thema van de liefde tussen een blanke man en jonge zwarte vrouw wordt belicht vanuit de zwarte gemeenschap. De film die gespeeld wordt door twee onbekende acteurs valt op door de ruime plaats die ingenomen wordt door improvisaties. De opname die buiten in een echte omgeving gedraaid wordt, draagt de stempel van een nieuwe cinematografische taal: een lange take ontdaan van narratieve ellipsen, op het ritme van het gesproken woord. Ook de montage ontsnapt niet aan deze regel van een werk in voortdurende evolutie. Een belangrijk detail: de muziek onderstreept op perfecte wijze de beweging van de camera. Deze eerste film wordt het speerpunt van de nieuwe Amerikaanse filmtrend. 'Too late blues' (1961), over de teloorgang van een idealistische jazzspeler wordt bij het uitbrengen bekritiseerd door Paramount, de producer van de film. 'A child is waiting' (1963), de laatste verschijning van Judy Garland op het witte doek, roept dezelfde terughoudendheid op. In 1967 speelt John Cassavetes mee in 'The Dirty dozen' van Robert Aldrich en in 1968 in 'Rosemary's baby' van Roman Polanski. Vervolgens keert hij terug naar de artisanale cinema, buiten Hollywood om. 'Faces' (1968), uitgevoerd zonder financiering, is een van zijn meesterwerken. Dit portret van het falen van een echtelijke relatie nam 6 maanden in beslag voor het draaien en twee en een half jaar voor de montage. De intensiteit in het spel van de acteurs is het resultaat van een totale spontaneïteit van expressie. De camera achtervolgt en interpreteert elke gelaatsuitdrukking als mogelijke intenties die verborgen verlangens blootleggen.

Dankzij de erkenning begint voor Cassavetes een vruchtbare periode. Hij draait 'Husbands' (1970), met Peter Falk en Ben Gazzara over drie getrouwde mannen die op drift geraken; 'Minnie and Moskowitz' (1971), 'A Woman Under the Influence' (1973) waarin Gena Rowlands de rol speelt van een moeder die verscheurt geraakt tussen verschillende rollen. 'Gloria' (1980), een detectivefilm gedraaid in New York is zijn grootste publieke succes. Gena Rowlands vertolkt er een mislukte actrice die achtervolgd wordt door de maffia. 'The killing of a Chinese Bookie' (1976), in dezelfde trant, voert Ben Gazzara ten tonele als eigenaar van een stripteasetent in een Los Angeles geplaagd door moordenaars. Na 'Opening Night' (1978), een Pirandelliaanse reflectie over het theater of het leven krijgt Cassavetes de bevestiging voor 'Love Streams' (1983). Deze adaptatie van een theaterstuk maakt de balans op van het koppel Cassavetes-Rowlands. De cineast ontwikkelt er zijn traditionele thema's: dood, waanzin, eenzaamheid. Na 'Big trouble' (1985) begint Cassavetes, die al ziek is, aan 'Begin the Beguine' met Peter Falk en Ben Gazzara. Hij sterft onverwachts in 1989. Als theaterauteur en –regisseur realiseert hij van 1980 tot 1987 vijf stukken in Los Angeles met als acteurs zijn zoon Nick, Peter Falk of Gena Rowlands. In 1984 ontving hij op de Internationale Filmfestspiele (Berlijn) de Gouden Beer voor de film 'Love Streams' en in 1980 de Gouden Leeuw voor 'Gloria', op de Mostra Internazionale d'Arte Cinematografica (Venetië).

Gonzalo Cunill

Hij genoot een opleiding aan de Nationale school voor Dramatische Kunsten van Buenos Aires en volgde cursus bij Raul Serrano en Agustín Alezzo en later bij Cristina Rota en Fernando Piernas in Madrid. Hij leerde werk van Jan Lauwers en Jan Fabre kennen tijdens workshops en dat van Manuel Barroso tijdens een audiovisueel seminar. In de creaties van de regisseurs Carlota Subiros, Joan Ollé, Rosa Novell, Javier Yagüe, Gerardo Vera, Luis Homar, Julio Wallovits, Lurdes Barba, Juan Navarro speelt hij Brecht, Racine, Pirandello, Valle Inclán, Dostojewski, Thomas Bernhard, Martin Crimp, Wallace Shawn... Met Needcompany van Jan Lauwers speelt hij in 'Caligula' en 'Morning Song' (twee stukken waarvoor hij de Speciale prijs van de Critici ontvingt in Barcelona) en in 'Snakesong trilogy'. Sinds 1993 acteert hij in de stukken van Rodrigo García, met name in 'Agamemnon', 'Goya', 'Golgotha picnic', 'Daisy' en '4'. In 2016 speelt hij in 'America' van T.C. Boyle, onder regie van Stefan Pucher, Münchner Kammerspiele (Duitsland), en in 'Who is me' van Pasolini, onder regie van Alex Rigola, Temporada Alta Girona (Spanje). Hij speelt vaak mee in televisieseries en films, o.a. in 'Catalunya über alles!' van Ramon Termens, 'Amor idiota' van Ventura Pons, 'La carta esférica' van Imanol Uribe, 'La silla' van Julio Wallovits en 'The perfume, history of a murderer' van Tom Twicker. Hij staat mee op de affiche in 'L'altre frontera' van André Cruz Shiraiwa (2013). Hij draaide ook 'Altamira' van Hugh Hudson (uitgekomen in 2016).

Juan Navarro

Parallel aan zijn studie Politieke Wetenschappen volgt hij een opleiding van drie jaar aan het theaterlaboratorium William Layton te Madrid en neemt hij deel aan een creatieseminar aan het Theaterinstituut van Barcelona. Hij maakt kennis met het danstheater tijdens een seminar bij het gezelschap van Pina Bausch en met het circus bij Circus Space te Londen. Nadat hij de artistieke avonturen deelde met onder andere La fura del Baus en General Eléctrica van Roger Bernat en met de gezelschappen van Maria Galán, Ferrán Madico en Anita Saij, sluit hij zich in 2000 aan bij La Carniceria teatro van Rodrigo García. Sindsdien heeft hij gespeeld in 'A veces me siento tan cansado que hago estas cosas', 'The History of Ronald, the clown of McDonald's', 'Agamemnon', '2186', 'Muerte y reencarnación en un cowboy', 'Golgotha picnic' en '4'. In 2016 speelt hij in 'Allez mourir plus loin' van Ana Borralho en João Galante en in 'To Walk the Infernal Fields' in een regie van Markus Öhrn. Hij regisseerde producties in Spanje, Duitsland, Venezuela en een vijftiental films voor cinema en tv. Hij is ook lesgever en leidt verschillende stages in Europa. Sinds 2014 maakt hij deel uit van de vaste kern van hTh CDN Montpellier onder leiding van Rodrigo García.

Romy Louise Lauwers

Romy Louise Lauwers studeerde dans aan de Kunsthumaniora Brussel. Ze werkte samen met Inne Goris voor de voorstelling Naar Medea (2008), met Peter Seynaeve voor de voorstellingen Mondays (2010) en Betty & Morris (2011) en met Abattoir Fermé voor Apocalypso (2012). Daarnaast acteerde ze in de langspeelfilm Little Black Spiders (2012) van Patrice Toye. Romy is stichtend lid van het kunstcollectief Kuiperskaai. Marktplaats 76 (2012) was haar eerste creatie met Jan Lauwers. Ze was ook te zien in zijn installatie The House of Our Fathers. In MUSH-ROOM van Grace Ellen Barkey vervangt ze Yumiko Funaya. In de herfst van 2014 maakt ze deel uit van Just for Bozen | Bolzano tijdens Transart14 en All Tomorrow's Parties, voor de opening van Steirischer Herbst (Graz). Momenteel is ze op tournee met Hamlet van Kuiperskaai en met Oorlog en Terpentijn van Needcompany.

Inge Van Bruystegem

Inge Van Bruystegem studeerde dans aan de London Contemporary Dance School (1996 -1999) waarna zij diverse workshops volgde in onder meer Antwerpen, Wenen, Luxemburg en Londen. Ze werkte een aantal jaren als fotomodel, maar nam ondertussen deel aan verschillende projecten: performances waaronder wolv goes international (2002) met Veronika Zott in Wenen, drindrunkmehr (2003) voor het Tanzquartier Wien, Pasavoir (L'Aeronef/Victoria, 2001), Aarschot-Mechelen (Gand Cru, 2004) en een gastoptreden bij Project 1 (Poni, 2004). Daarnaast werkte zij mee aan kortfilms van onder meer Hans Bryssinck, Hans Van Nuffel en Ingrid Vanderhoeven. De Lobstershop (2006) van Jan Lauwers is haar eerste theatervoorstelling en zo ook haar eerste samenwerking met Needcompany. In de voorstelling Chunking (2005) van Grace Ellen Barkey verving zij tijdelijk Louise Peterhoff en Eléonore Valère in De kunst der vermakelijkheid (2011) van Jan Lauwers. Daarnaast maakt ze deel uit van de cast van Het Hertenhuis (2008), The House of Our Fathers en Begin the Beguine (2014) van Jan Lauwers.

Speellijst

1, 9, 10, 29 maart 2014	Burgtheater, Wenen
1,3,24 april 2014	Burgtheater, Wenen
3, 13 mei 2014	Burgtheater, Wenen
6, 12, 16 juni 2014	Burgtheater, Wenen
14, 19 september 2014	Burgtheater, Wenen
13, 21 oktober 2014	Burgtheater, Wenen
4, 19 november 2014	Burgtheater, Wenen
10, 19 december 2014	Burgtheater, Wenen
18 februari 2015	Burgtheater, Wenen
9 april 2015	Burgtheater, Wenen
24, 26, 27, 28, 31 januari 2017	Humain trop humain - CDN Montpellier
1, 2, 3 februari 2017	Humain trop humain - CDN Montpellier
16 mei 2017	Le Cratère, Alès Cedex
23, 24, 25 januari 2018	Teatre Lliure, Barcelona
29, 30 januari 2019	Kaaitheater, Brussel
1, 2 februari 2019	Toneelhuis, Antwerpen

'Begin the Beguine' is even absurd als een stuk van Beckett, even exclusief als een avondje onder heren en even filosofisch als een komedie van Tsjechov. De ideale regisseur voor deze brute mengelmoes zou Cassavetes zelf zijn, mocht hij niet gestorven zijn 25 jaar geleden. De enige regisseur die de onontbeerlijk combinatie van empathie en afstand bezit, is misschien de Belg Jan Lauwers.

Wolfgang Kralicek, Süddeutsche Zeitung, maart 2014, fragment.

THEATERWERK - JAN LAUWERS & NEEDCOMPANY

- 1987 Need to Know**
première: 24 maart, Mickery, Amsterdam
- 1989 ça va**
première: 18 maart, Theater am Turm, Frankfurt
- 1990 Julius Caesar**
première: 31 mei, Rotterdamse Schouwburg
- 1991 Invictos**
première: 18 mei, Centro Andaluz de Teatro, Sevilla
- 1992 Antonius und Kleopatra**
première: 14 februari, Theater am Turm, Frankfurt
- 1992 SCHADE/schade**
première: 21 oktober, Theater am Turm, Frankfurt
- 1993 Orfeo, opera van Walter Hus**
première: 23 mei, Bourschouwburg, Antwerpen
- 1994 The Snakesong Trilogy - Snakesong/Le Voyeur**
première: 24 maart, Theater am Turm, Frankfurt
- 1995 The Snakesong Trilogy - Snakesong/Le Pouvoir (Leda)**
première: 11 mei, Dance 95, München
- 1996 Needcompany's Macbeth**
première: 26 maart, Lunatheater, Brussel
- 1996 The Snakesong Trilogy - Snakesong/Le Désir**
première: 6 november, Kanonhallen, Kopenhagen
- 1997 Caligula, No beauty for me there, where human life is rare, part one**
première: 5 september, Documenta X, Kassel
- 1998 The Snakesong Trilogy, herwerkte versie met live muziek**
première: 16 april, Lunatheater, Brussel
- 1999 Morning Song, No beauty for me there, where human life is rare, part two**
première: 13 januari, Lunatheater, Brussel
- 2000 Needcompany's King Lear**
première: 11 januari, Lunatheater, Brussel
- 2000 DeaDDogsDon'tDance/DJamesDjoyceDeaD**
première: 12 mei, Das TAT, Frankfurt
- 2001 Ein Sturm**
première: 22 maart, Deutsches Schauspielhaus in Hamburg
- 2001 Kind**
première: 21 juni, Het Net, Brugge
- 2002 Images of Affection**
première: 28 februari, Stadsschouwburg Brugge
- 2003 No Comment**
première: 24 april, Kaaitheater Brussel
- 2004 De kamer van Isabella**
première: 9 juli, Cloître des Carmes, Festival d'Avignon
- 2006 Alles is ijdelheid**
première: 8 juli, Théâtre Municipal, Festival d'Avignon
- 2006 De Lobstershop**
première: 10 juli, Cloître des Célestins, Festival d'Avignon

- 2008 Het Hertenhuis**
première: 28 juli, Perner-Insel, Hallein, Salzburger Festspiele
- 2008 Sad Face | Happy Face, een trilogie, drie verhalen over menselijkheid**
première: 1 augustus, Perner-Insel, Hallein, Salzburger Festspiele
- 2011 De kunst der vermakelijkheid**
première: 5 maart, Akademietheater (Burgtheater), Wenen
- 2012 Caligula**
première: 17 mei, Kasino (Burgtheater), Wenen
- 2012 Marktplaats 76**
première: 7 september, Ruhrtriennale, Jahrhunderthalle, Bochum
- 2014 Begin the Beguine**
première: 1 maart, Akademietheater (Burgtheater), Wenen
- 2015 De blinde dichter**
première: 12 mei, Kunstenfestivaldesarts, Brussel
- 2017 Begin the Beguine**
première: 26 januari, hTh, CDN - Montpellier
- 2017 Oorlog en terpentijn**
première: 7 december, Toneelhuis, Antwerpen

Photo Marc Gigot

PUBLICATIES IN BOEKVORM van en over JAN LAUWERS

- LAUWERS, Jan, *Leda*, Bebuquin (Antwerpen) in coproductie met uitgeverij IF & TB, Amsterdam, 1995.
- VANDEN ABEELE, Maarten, *De luciditeit van het obscene*, Needcompany in samenwerking met Uitgeverij IF & TB, Brussel/Amsterdam, 1998.
- LAUWERS, Jan, *La chambre d'Isabella* gevolgd door *Le Bazar du Homard*, Actes Sud-papiers, Parijs, 2006.
- STALPAERT, Christel, BOUSSET, Sigrid, LE ROY, Frederik, (eds.), *No beauty for me there where human life is rare*. On Jan Lauwers' theatre work with Needcompany, Academia Press, IT & FB, Gent/Amsterdam, 2007.
- LAUWERS, Jan, *Restlessness*, Mercatorfonds, BOZAR Books & Needcompany, Brussel, 2007.
- LAUWERS, Jan, *Sad Face | Happy Face, Drei Geschichten über das Wesen des Menschen*, Fischer Taschenbuche Verlag (Frankfurt), 2008.
- LAUWERS, Jan, *La maison des cerfs*, Actes Sud-papiers, Parijs, 2009.
- LAUWERS, Jan, *KEBANG!*, Uitgeverij Van Halewyck, 2009.
- FREEMAN, John, *The Greatest Shows on Earth. World Theater from Peter Brook to the Sydney Olympics*, Libri Publishing, Oxfordshire, 2011.
- LAUWERS, Jan, *Sad Face | Happy Face, Una trilogía sobre la humanidad*, Papeles Teatrales, Facultad de Filosofía y Humanidades, 2014.
- LAUWERS, Jan, *Silent Stories*, McaM, Shanghai, 2016.
- BRAECKMAN, Dirk, LAUWERS, Jan, *The House of Our Fathers*, MER Paper Kunsthalle, Gent, 2017.

PRIJZEN

- Mobil Pegasus Preis, Internationales Sommertheater Festival Hamburg, *ça va*, beste internationale productie, 1989.
- Thersitesprijs, prijs van de Vlaamse theaterkritiek, 1998.
- Obie-Award in New York voor de voorstelling *Morning Song*, 1999.
- International Film Festival Venice 2002, *Kinematrix Prize* voor Digitaal Formaat, *Goldfish Game*, 2002.
- Grand Jury Honor for Best Ensemble Cast, Slamdance Filmfestival, *Goldfish Game*, 2004.
- « Le masque » voor de beste buitenlandse voorstelling, door « L'Académie québécoise du théâtre à Montréal » in Canada, *De kamer van Isabella*, 2005.
- Prijs voor de beste buitenlandse voorstelling van het "Syndicat professionnel de la critique de théâtre, de musique et de danse" in Frankrijk, *De kamer van Isabella*, 2005.
- Prijs van de Vlaamse Gemeenschap Cultuur 2006, categorie toneelliteratuur, voor de teksten *De kamer van Isabella* en *Ulrike*.
- Grand Prix – Golden Laurel Wreath Award for Best Performance voor *De kamer van Isabella*, MESS International Theatre Festival, Sarajevo, (2009).
- Gouden Ereteken voor Verdienste aan de Republiek Oostenrijk, 2012.
- Gouden Leeuw Lifetime Achievement Award in de Biënnale van Venetië, 2014.
- Golden Laurel Wreath for Lifetime Achievement Award, MESS International Theatre Festival, Sarajevo, 2014.
- Premio Mayor, Premio Teatro del Mundo, in de categorie *Vertaling* voor de vertaling van Micaela van Muylem van de *Sad Face | Happy Face*-trilogie, Universiteit Buenos Aires, 2014.
- Barcelona Critics Prize 2015 - Beste Internationale voorstelling voor *De blinde dichter*, 2016.
- Golden Mask Award van de krant *Oslobodjenje* voor *De blinde dichter*, MESS International Theatre Festival, Sarajevo, 2017.

NEEDCOMPANY

is een kunstenaarshuis dat in 1986 werd opgericht door kunstenaars Jan Lauwers en Grace Ellen Barkey. Sinds 2001 is kunstenaar Maarten Seghers verbonden aan Needcompany. Lauwers, Barkey en Seghers staan centraal in dit huis en brengen er al hun artistieke werk in onder: theater, dans, performances, beeldende kunst, teksten, etc. Hun creaties worden getoond op de meest belangwekkende podia wereldwijd.

Al sinds het begin profileert Needcompany zich als een internationaal, meertalig, vernieuwend en multidisciplinair gezelschap. Die diversiteit wordt op haar best weerspiegeld in het ensemble waar gemiddeld 7 verschillende nationaliteiten samenwerken. In de loop der jaren werd bij Needcompany steeds meer ingezet op dit ensemble en ontstonden er nieuwe artistieke allianties: Lemm&Barkey (Grace Ellen Barkey en Lot Lemm) en OHNO COOPERATION (Maarten Seghers en Jan Lauwers).

Needcompany stelt de rol van de individuele kunstenaar voorop. Alles vertrekt vanuit het artistieke project, de waarachtigheid, de noodzaak, de betekenis. Het medium wordt telkens weer in vraag gesteld, er is een doorlopend onderzoek naar de kwaliteit van de inhoudelijke boodschap in relatie tot de concrete uitwerking ervan. Dit heeft als gevolg dat het artistieke werk uitwaaiert naar verschillende domeinen. Needcompany draagt een belangwekkende stem in het maatschappelijk debat wat betreft de urgentie en de schoonheid van kunst, zowel op nationaal als internationaal vlak.

JAN LAUWERS

(Antwerpen, 1957) is een kunstenaar die zowat elk medium hanteert. De afgelopen dertig jaar werd hij vooral bekend met zijn baanbrekend theaterwerk met het gezelschap Needcompany, opgericht in 1986. Ondertussen bouwde hij een aanzienlijk oeuvre beeldend werk uit dat werd tentoongesteld in BOZAR (Brussel), McaM (Shanghai), e.a. Van 2009 tot en met 2014 was Needcompany artist-in-residence in het Burgtheater (Wenen). Jan Lauwers werd bekroond met het 'Gouden Ereteken voor Verdienste aan de Republiek Oostenrijk' (2012). In 2014 werd hij beloond met de Gouden Leeuw Lifetime Achievement Award in de Biënnale van Venetië. Hij is de eerste Belg in de categorie theater die de prijs in ontvangst mag nemen. In 2018 presenteren de Salzburger Festspiele 'L'incoronazione di Poppea', de eerste operaregie van Jan Lauwers.

Jan Lauwers studeerde schilderkunst aan de Kunstacademie van Gent. Eind 1979 verzamelde hij een aantal mensen rond zich in het Epigonenensemble. In 1981 werd deze groep omgevormd tot het collectief Epigonentheater zlv (zonder leiding van) dat het theaterlandschap verraste met een zestal theaterproducties. Hiermee schreef Lauwers zich in de radicale vernieuwingsbeweging in Vlaanderen begin '80 en brak internationaal door. Het Epigonentheater zlv bracht concreet, direct en sterk visueel theater met muziek en taal als structurerende elementen.

Jan Lauwers needs company. Hij richtte Needcompany samen op met Grace Ellen Barkey. Zij zijn beiden verantwoordelijk voor de grotere producties van Needcompany. De groep performers die Jan Lauwers en Grace Ellen Barkey de voorbije jaren hebben verzameld is uniek in zijn veelzijdigheid.

Sinds de oprichting van Needcompany in 1986 zijn zowel de werking als de groep performers uitgesproken internationaal. Elke productie wordt in meerdere talen gespeeld. Jan Lauwers' opleiding als beeldend kunstenaar is bepalend voor zijn omgang met het medium theater en leidt tot een eigenzinnige, op velerlei manieren grensverleggende theatertaal, die het theater en haar betekenis onderzoekt. Eén van de belangrijkste kenmerken van deze taal is het transparante, 'denkende' acteren en de paradox tussen 'acteren' en 'performen'.

NEEDCOMPANY

Gabrielle Petitstraat 4/4, 1080 Sint-Jans-Molenbeek

www.needcompany.org

Artistieke leiding | Jan Lauwers

Algemene leiding | Johan Penson: johan@needcompany.org

Assistentie algemene leiding | Toon Geysen: toon@needcompany.org

Artistieke coördinatie | Elke Janssens: elke@needcompany.org

Bookings & Planning | Veerle Vaes: veerle@needcompany.org

Productie | Marjolein Demey: marjolein@needcompany.org

Communicatie | Jeroen Goffings: jeroen@needcompany.org

Technische leiding | Ken Hioco: ken@needcompany.org